

Farský list

17

2017

ročník XII.

13.8.2017 Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov-Sekčov

Úvodník

Dovolenka – stres alebo oddych? Psychológ tvrdí že stres. Kým ľudia v bohatých krajinách nemajú problém s výberom dovolenky a jej financovaním, u nás je to inak. Ak aj nie, stres sa objaví minimálne deň pred odchodom. Mnohokrát si to, na čo sa celý rok tešíme, dokážeme znepríjemniť vyslovenými maličkosťami. Až príliš chceme, aby všetko vyšlo stopercentne a zabúdame na to podstatnejšie - na oddych. Dovolenka má byť obdobím odpočinku a časom pokoja a pohody. Veľakrát sa však na dovolenke zvýrazní to, čo je v rodine aj bez nej. Ak počas roka prevláda pokoj, potom to bude tak aj v lete. Pokiaľ si po celý rok v rodine lezieme na nervy a komunikácia hapruje, asi len ťažko to bude na dovolenke ideálne. Nechcime preto od drahej dovolenky priveľa. Nie je dôležité miesto pobytu. Oveľa viac dôležitejší je oddych. Ten môže poskytnúť pobyt pri mori, ale aj dovolenka v horách. Barometer úspešnosti sa od tohto neodvíja. Odporúča sa však jednoznačne zmeniť prostredie. Vymeniť byt alebo dom za inú lokalitu, lepšie je odísť úplne. Vo výnimočných prípadoch tráviť celý deň vonku a na večer sa vrátiť. Fyzicky pracujúci by mali oddychovať, ľuďom pracujúcim duševne by zasa pomohla fyzická aktivita. Pre duševne pracujúcich môže byť telesná práca napríklad na chalupe najlepším odpočinkom. Mnohí využívajú dovolenku pracovne. Nevadí. Stačí, ak zmenia činnosť, prípadne budú túto činnosť vykonávať v novom prostredí. Neodporúča sa brať si na dovolenku prácu, ktorá súvisí s vaším zamestnaním. Vtedy človek môže zostať pokojne doma. Odborníci sa zhodujú v tom, že dovolenka by nemala trvať pár dní. Mala by byť bez prerušenia aspoň tri týždne. Za kratší čas sa vraj organizmus úplne nepreladí na odpočinkový režim. Dovolenka s rodinou má svoju špecifickú príchuť. Pre deti sú dva prázdninové mesiace niečo úžasné. Odpadnú im tradičné povinnosti a spoliehajú sa na to, že im ich rodičia pomôžu prežiť naozaj zaujímavo. Pre nich je to krátka doba, pre rodičov dlhý čas, ktorý treba zaplniť, deti zamestnať a pripraviť pre ne niečo, na čo budú po celý rok spomínať. Je dobré skĺbiť činnosti, aby sa nenudili a takisto niečo nové spoznali. Predstavy rodičov o dovolenke sú možno iné než ich detí. Jeden pán s manželkou, ktorí vychovali tri deti, hovoria: *„Naše deti už od útleho detstva spolu s nami vyberali, kam pôjdeme na dovolenku. Z času na čas sme dovolili, aby si každé naše dieťa pozvalo nejakého dobrého priateľa, a vďaka tomu sme sa z dovolenky ešte viac tešili. Pri určitých významných udalostiach v živote našich detí sme vždy niečo zorganizovali. Občas sme k sebe pozvali rodinu i priateľov. Chodili sme opekať a hrávali sme hry. Jazdili*

sme do hôr, chodili na prechádzky a takéto príležitosti sme využívali na to, aby sme sa učili o Bohu. Niektorí si plánujú práce, ktoré sa v priebehu roka nestihli - maľovanie, úpravy bytu či domu. Napriek tomu vo väčšine prípadov vyhráva spoločná dovolenka s deťmi. Treba počítať s tým, že mladšie deti predsa len túžia po výraznejšej prítomnosti rodičov, starší sa dokážu zabaviť aj sami. Odborníci tvrdia, že dvojmesačné obdobie by sa malo pre deti plánovať tak, aby ich prežili na niekoľkých rôznych miestach, s rodičmi, starými rodičmi, príbuznými, v táboroch a podobne. Určite nie je dobré dieťa na celé dva mesiace niekam odložiť. Čas prázdnin by rodina mala prežiť spolu. Je jedno, či to bude na zahraničnej dovolenku, na chate, pod stanom - na tom nezáleží. Prázdniny sú totiž výbornou príležitosťou, kedy možno deti veľa naučiť, odovzdať im veľa skúseností a poznatkov. Odborníci takisto tvrdia, že ak počas dovolenky predsa len pracujete, napríklad maľujete byť, nemali by ste deti posielat' preč. Aj malé dieťa môže byť zatahnuté do takýchto aktivít, bude to preňho viac než zaujímavá hra. Je logické, že to nevydrží dlho, ale bude sa cítiť dôležito, bude mať pocit, že ho rodičia potrebujú. Zároveň si bude vážiť viac vecí, na ktorých sa podieľalo. A pomoc rodičom sa pre nich stane samozrejmosťou. A pre nás veriacich ešte aj čas v modlitbe s Bohom na rôznych cirkevných podujatiach a odpustových slávnostiach. Na tie z detstva si veľmi rád dodnes spomínam. Krásny čas voľna, bez stresu želám.

o. Rastislav (protopresbyter)

Myropomazanie

Vo východných cirkvách je človek skrze myropomazanie dokonale vvedený do tajomstiev Ježiša Krista. V cirkevnom práve sa píše o myropomazaní takto: „Pokrstení sa pomazú svätým myrom, aby boli pečatou Svätého Ducha označení za svedkov a stali sa spolubudovateľmi Kristovho kráľovstva“ (CCEO, kán. 692). Myropomazanie, ako nová samostatná sviatosť, sa na základe starokresťanskej tradície udeľuje bezprostredne po vyslúžení sviatosti krstu, teda tvorí naďalej súčasť obradov krstu. Bezprostredne po poslednom úkone spojenom s vyslúžením krstu totiž nasleduje obrad pomazania svätým myrom príslušnými obradmi. Trvalo dosť dlho, kým sa myropomazanie začalo jasnejšie rozoznávať ako osobitná, od krstu odlišná sviatosť. Vskutku tvorilo spolu s krstom celkový obrad iniciácie, prijatia do Cirkvi.

V dobe cirkevných Otcov sa myropomazanie označovalo ako korunovanie a zavŕšenie krstu. Otcovia mu pripisovali plnosť Svätého Ducha a vyniesli tak na povrch osobný aspekt. Súčasne videli v myropomazaní zdokonalenie účasti na úlohách Ježiša Krista. Svätému Duchu Otcovia pripisovali tú úlohu, že odstránil neschopnosť a slabosť kresťanov a dal im rozumnosť a silu, ktorou premáhajú protivenstvá a organizujú Božiu Cirkev. Mnohí teológovia vidia už od najstarších čias v tomto pomazaní svätým myrom symbol ľudskej účasti vo Svätom Duchu: je to priame vliatie Božej milosti do duší. Ako Svätý Duch zostúpil

na Ježiša Krista pri jeho vystúpení z rieky Jordán, tak pomazaním zostupuje Svätý Duch na pokrsteného, keď vystupuje z krstného kúpeľa. Kým vo sviatosti krstu je človek modlitbami a posvätnými úkonmi a obradmi vyvádzaný z duchovnej tmy a povolaný do predivného svetla Kristovho kráľovstva, cez pomazanie myrom sa uskutočňuje toto vyvolenie nového člena Cirkvi prijatím daru Svätého Ducha.

Sv. Cyril Jeruzalemský píše takto: Lebo ako eucharistický chlieb po vzývaní Svätého Ducha už nie je obyčajným chlebom, ale telom Kristovým, tak táto vonná masť po vzývaní už nie je iba masťou, ale milosťou Kristovou a prítomnosťou Svätého Ducha, vzniknutou božským pôsobením. Práve tou je symbolicky mazané tvoje čelo a ostatné zmysly. Touto zjavnou vonnou masťou sa maže telo, ale Svätým a Životodárnym Duchom sa posväčuje duša...”

V latinskej Cirkvi na základe niekoľkých vonkajších podnetov bola sviatosť myropomazania oddelená od sviatosti krstu. Medzi najväčšie podnety tohto druhu môžeme zaradiť núdzový krst a pomazanie myrom vykonávané nad inovercami. V priebehu času sa však začalo presadzovať presvedčenie, podľa ktorého pokrstené pomazanie (sviatosť myropomazania) nie je iba vonkajším doplnením či naplnením krstu, ale posilnením celého krstného diania. Tak dochádzalo k pokusom diferencovať udelenie Svätého Ducha v krste a v myropomazaní tak, že prvé bolo interpretované ako posvätenie pokrsteného človeka a druhé ako poslanie, prípadne posilnenie kresťana v službe blížnym a svetu. Nie je však možné krst a myropomazanie od seba odlišovať v tom zmysle, že krst sa vzťahuje na Ježiša Krista a myropomazanie na Svätého Ducha. Krst a myropomazanie nemajú k sebe vzťah ako Pascha a Zoslanie Svätého Ducha, ako keby krst dával človeku účasť na tajomstve Paschy, na živote zmŕtvychvstalého, a myropomazanie na tajomstve a živote Svätého Ducha. Je potrebné si uvedomiť, že všetky sviatosti stoja v znamení Paschy a sviatku Zoslania Svätého Ducha.

Aj keď sa stále zdôrazňoval úzky vzťah medzi krstom a myropomazaním, predsa však už v 14. a 15. storočí sa objavujú prvé učiteľské vyjadrenia Cirkvi o sviatosti myropomazania ako o samostatnej sviatosti. Aj vo sviatosti myropomazania si môžeme všimnúť spoločné pôsobenie osôb Najsvätejšej Trojice. Boh Otec potvrdzuje pokrsteného ako „svedka“, posielala mu Ducha, ktorý oživuje charizmy, zaktivuje v ňom nový spôsob života na základe kresťanskej viery. Boh Syn dáva myropomazanému účasť na svojom tajomstve smrti a zmŕtvychvstania a naplno ho potvrdzuje za svojho „svedka“ Boh Svätý Duch vedie a podporuje myropomazaného v službe, pobáda ho, aby zúžitkoval prijaté charizmy a aby bol naplno činný v Cirkvi.

Kto sa stal novým stvorením (krst), ohlasuje všetkým túto novinu slovom a životom (myropomazanie). Kto sa stal členom nového Božieho ľudu, stáva sa činným údom Kristovej Cirkvi.

Hlavné účinky myropomazania sú:

- prehlbuje naše zakorenenie v Božom synovstve, v ktorom voláme: „Abba, Otče!“ (Rim 8,15);
- pevnejšie nás zjednocuje s Kristom;
- zveľaďuje v nás dary Ducha Svätého;
- zdokonaľuje naše spojenie s Cirkvou;
- dáva nám osobitnú silu Ducha Svätého, aby sme ako praví Kristovi svedkovia slovom i skutkom šírili a bránili vieru, aby sme odvážne vyznávali Kristovo meno a nikdy sa nehanbili za kríž: „Pripomeň si teda, že si dostal duchovný znak, ducha múdrosti a rozumu, ducha rady a sily, ducha poznania a nábožnosti a ducha svätej bázne, a chráň si, čo si dostal. Boh Otec ťa označil, Kristus Pán ťa posilnil a vložil ti do srdca Ducha ako závdavok.“

Drahí bratia a sestry, nech v nás je vidieť pôsobenie Sv. Ducha stále, aby sme ta niesli svetlo Krista cez svedectvo života tam, kde sme. Náš život, spôsob zmyšľania, názorov, konanie má ukazovať na Ježiša. Prosme preto Sv. Ducha, ktorého sme dostali pri krste, aby v nás roznecoval svoje dary a milosti.

e. Matúš (kaplán)

FARSKÉ OZNAMY

- ❖ V utorok, 15.08.2017 je prikázaný sviatok Zosnutie našej presvätej Vládkyne, Bohorodičky Márie, vždy Panny. Sv. liturgie s myrovaním budú o 08:00, 16:00 (Baňa) a 18:00.
- ❖ Rada hierarchov vyhlasuje výberové konanie na autorov učebníc katolíckeho náboženstva pre ZŠ a SŠ. Zájemcovia sa môžu hlásiť cez www.dku.grkatpo.sk
- ❖ Pozývame vás na Archieparchiálnu odpustovú slávnosť do Lutiny od 19.-20.08.2017. V piatok je v Lutine Púť mladých. Viac na plagáte.
- ❖ V nedeľu, 20.08.2017 bude namiesto utierne ráno ,odlitba sv. ruženca a iba jedna sv. liturgia o 08:00. O 10.00 sv. liturgie nebudú.
- ❖ Otec arcibiskup metropolita Ján Babjak, SJ prosí všetkých veriacich Prešovskej archieparchie, ktorí vlastnia dobové fotografie zo života Gréckokatolíckej cirkvi (zachytávajúce katedrálu, kňazský seminár, sirotinec, rôzne odpustové slávnosti, či posviacky z farských a filiálnych chrámov a iné", aby ich zapožičali Arcibiskupskému úradu v Prešove spolu so samotnou popiskou, kde budú uvedené: dátum, rok, mená osôb, meno vlastníka fotografie (...) Zapožičané fotografie budú vrátené svojim majiteľom. Poskytnuté fotografie budú technicky spracované (naskenované) a výber z kópií fotografií budú súčasťou fotografickej výstavy v septembri 2018."

Spracoval DS

Vydáva: **Gréckokatolícka cirkev, Farnosť Povýšenia sv. Kríža, Prešov Sekčov, Ul. Martina Benku 7, 08001 Prešov**

Internet: www.grkat-sekcov.sk

e-mail: farnosťsekčov@gmail.com

Tel: 051/7725540

Tlač: **A-print, s.r.o., Urbánkova 13, Prešov**

Len pre vnútornú potrebu

Dobrovoľný príspevok: 0,10€

Neprešlo jazykovou úpravou